

Eind 2012 tekenden de NVVS, Dovenschap, FODOK, FOSS, JongerenCommissie, SH-Jong en Stichting Plotsdoven een intentieverklaring voor een hechte federatieve samenwerking. Na intensieve besprekingen is de conclusie getrokken dat die federatie nog niet gerealiseerd kan worden. Arend Verschoor, beleidsmedewerker van de FOSS, en Joop Beelen, directeur van de NVVS, vertellen hoe de organisaties voor mensen met een auditieve of communicatieve beperking, ondanks de verschillen, toch steeds nauwer samenwerken.

Ondanks samenwerking zit een federatie er nog niet in

De organisaties hebben een lange geschiedenis van samenwerking. Begrijpelijk als je kijkt waarmee ze zich bezighouden. Alle zeven richten ze zich op de belangen van doven, slechthorenden of mensen met ernstige spraaktaalmoeilijkheden, al houdt de ene zich meer bezig met lotgenotencontact en een andere met belangenbehartiging. In 2006 betrokken de organisaties een gezamenlijk kantoor in Houten. Ondanks de verschillen in werkwijze, cultuur en omvang van de organisaties verliep van meet af aan de samenwerking op de werkvloer goed. Na een uitgebreid onderzoek tekenden de zeven organisaties in 2012 een intentieverklaring waarin ze afspraken in 2013 een federatie te vormen. Dat gaan we niet halen, zeggen Arend Verschoor en Joop Beelen beslist. Om er direct aan toe te voegen: maar we werken wel op steeds meer terreinen intensiever samen. “Het is een harde conclusie, maar de organisaties verschillen nog te veel wat betreft de identiteit. Ook de professionaliteit en de omvang spelen een rol in de gesprekken die tot een federatie moeten leiden. Daarnaast zijn er inhoudelijke thema’s als gebarentaal, CI en Dovencultuur die discussie geven. We moeten echter niet vergeten dat we al veel samen doen en iedereen ziet ook het belang in om tot een hechter verband te komen”, zegt Verschoor.

Het ministerie van VWS voerde afgelopen jaren de druk bij cliëntenorganisaties op om meer samen te werken. Doen ze dat niet dan krijgen ze geen geld meer. Beelen: “Het ministerie schrijft niet voor hoe die samenwerking eruit moet zien. Wij kunnen elkaar goed vinden als het om praktische zaken gaat. Een federatie is echter niet een doel op zich, maar een middel. Wij willen gezamenlijk optreden naar buiten met één visie en één strategie. Dat lukt goed tot steeds beter op al die beleidsterreinen waarmee

Wie zijn de organisaties voor doven, slechthorenden en ESM en wat doen ze samen?

De Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (www.nvvs.nl), het Dovenschap (www.dovenschap.nl), de Nederlandse Federatie van Ouders van Dove Kinderen (www.fodok.nl), de Nederlandse Federatie van Ouders van Slechthorende kinderen en van kinderen met Spraak-taalmoeilijkheden (www.foss-info.nl), de Stichting Belangen Nederlandse Dove Jongeren/JongerenCommissie (www.jongerencommissie.nl), SH-Jong (www.shjong.nl) en de Stichting Plotsdoven (www.stichtingplotsdoven.nl) behartigen de belangen en verlenen diensten aan doven, slechthorenden en mensen met ernstige spraaktaalmoeilijkheden. De zeven organisaties zijn gezamenlijk gehuisvest in Houten.

Projecten waarin wordt samengewerkt zijn:

- SOAP, Samenwerkingsverband Ondertiteling Alle Programma's (www.ondertiteling.nu)
- OPCI, platform dat de belangen behartigt van mensen met een cochleair implantaat en ouders van kinderen met een CI (www.opciweb.nl)
- Signaal, zet zich in voor de verbetering van de toegankelijkheid van de maatschappij voor doven en slechthorenden (www.toegankelijk.nu)
- Grow2work, buddy-project voor jongeren die hun kansen op de arbeidsmarkt willen vergroten (www.grow2work.nl)
- KTT, het project Kwaliteit TeleTolk richt zich op onderzoek aan welke criteria de diensten tekst- en beeldbemiddeling- en 'talk op afstand' moeten voldoen voor zowel de gebruikers als de leveranciers (www.dovenschap.nl)

In 2013 zijn de zeven organisaties met een subsidie van het ministerie van VWS gestart met een gezamenlijk project om op zeven beleidsterreinen de samenwerking verder te intensiveren. Het heeft als titel: *Samen sterker in de samenleving*. Ook wordt nauw samen gewerkt op de thema's Passend Onderwijs en Verbindend Vernieuwen.

“IEDEREEN ZIET OOK HET BELANG IN OM TOT EEN HECHTER VERBAND TE KOMEN”

Foto: Peter Stratling

Volgens Arend Verschoor (links) en Joop Beelen leveren thema's als gebarentaal, CI en Dovencultuur de nodige discussies op tussen de zeven cliëntorganisaties.

we bezig zijn. Daar zit ook de kracht. Het lukt ons echter nog niet om daar overheen een formele schil te leggen.” Verschoor knikt en vult aan: “De achterban van de FOSS en de NVVS kun je in zekere mate typeren als consumenten. Natuurlijk heb je binnen deze twee organisaties ook de mogelijkheid voor lotgenotencontact en kunnen mensen elkaar treffen en ervaringen delen, maar dat is wat anders dan de cultuur die je hebt binnen de dovenorganisaties. Deze is hecht, er is een Dovencultuur. Vraag is hoe je die overeind kunt houden in één federatie. De zorg die hierover is bij de dovenorganisaties begrijp ik.” Beelen illustreert het met een voorbeeld. “Stel dat er morgen een pilletje op de markt komt waarmee je gehoorverlies kunt oplossen. Ik denk dat de NVVS daar met groot enthousiasme op zou reageren. Ik kan me echter voorstellen dat de dovenwereld dit met grote argwaan bekijkt: is doofheid dan een ‘ziekte’ of een ‘gebrek’ dat ‘genezen’ moet worden?” Op de vraag of deze verschillen ook naar voren komen in gesprekken over Passend Onderwijs, de positie van de Nederlandse Gebarentaal en het taalbeleid in het Speciaal Onderwijs knikken beiden. Verschoor: “Het is geen makkelijke discussie. Ik vind echter dat uiteindelijk de keuze moet liggen bij de individuele cliënt of ouder.”

De eis van het ministerie om een einde te maken aan de versnippering van cliëntenorganisaties begrijpen Verschoor en Beelen. “Vanaf 2016 komt er een nieuwe regeling. Het is nog onduidelijk hoe die eruit gaat zien. Wij hebben van het ministerie begrepen dat ze hoe dan ook naar grotere herkenbare clusters wil en geen geld wil geven aan individuele organisaties. Die boodschap hebben wij in onze oren geknoopt. Wij moeten hoe dan ook zorgen dat we tussen nu en 2015 dat herkenbare cluster kunnen presenteren naar het ministerie”, zegt de directeur van de NVVS. Enthousiast verhaalt hij over de verschillende gezamenlijke plannen van de zeven organisaties. “Dit jaar zijn we gestart met een gezamenlijk project dat bestaat uit zeven beleidsthema's.” (zie kader) Onder de titel *Samen sterker in de samenleving* komen uiteenlopende thema's aan bod. Een daarvan is onderwijs. Verschoor: “Dat gaat over taalbeleid, visie op taal, NGT en bijvoorbeeld de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze doelgroep in het regulier onderwijs. Bij dit gezamenlijke project, dat we net zijn begonnen, zullen onze achterbanen sterk betrokken worden.”

PETER VAN VEEN